

Zakon o državnoj informacijskoj infrastrukturi (prijedlog, upućen u Sabor)

doc. dr. sc. Goran Vojković

CRUP d.o.o. Zagreb, Fakultet prometnih znanosti, Zagreb

“Doprinos interne revizije korporativnom upravljanju”, Zadar 10.–12. travnja 2014.

SADRŽAJ:

- Razlozi donošenja novog propisa
- Nova terminologija
- Temeljni/javni registri
- Metaregistar
- Da li trebamo ovakav propis?

Razlozi donošenja (I)

- „U ovom trenutku ne postoji pravno regulirano područje koje bi reguliralo pristup izgradnji cjelovite informacijske infrastrukture države. Kao što se razvijaju pojedine institucije u realnom svijetu, na način da djeluju samostalno, kao otoci, na isti se način razvijaju informacijski sustavi.
- Danas povezivanje u cjeloviti sustav, koji može pružati cjelovite usluge građanima i poslovnim subjektima, obavljaju upravo ti isti građani i poslovni subjekti. Oni su ti koji informacije ili dokumente prenose od institucije do institucije, bez obzira na stupanj informatizacije istih.

Razlozi donošenja (II)

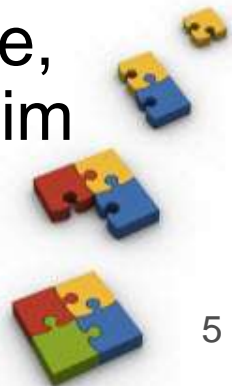
- Od građana i poslovnih subjekata očekuje da u realnom svijetu znaju:
 1. **djelokrug pojedinih institucija**
 2. **adresu pojedinih institucija**
 3. **radno vrijeme pojedinih institucija**
 4. **dokumentaciju koju moraju donijeti i da za svaki dokument kojeg moraju donijeti, odvoje vrijeme.**

Sve ovo se obavlja iako je Zakonom o sustavu državne uprave, a i Zakonom o općem upravnom postupku propisano da službenici po službenoj dužnosti moraju pribaviti podatke o kojim državna tijela vode službene evidencije.

Predmet Zakona

- Ovim se Zakonom utvrđuju prava, obveze i odgovornosti nadležnih tijela javnog sektora vezano uz uspostavu, razvoj i upravljanje sustavom državne informacijske infrastrukture, uspostavljanje i upravljanje sustavom javnih registara i uvjeti koje državna informacijska infrastruktura mora osigurati u odnosu na javne registre, kao i korištenje zajedničke osnove za sigurnu razmjenu podataka unutar sustava državne informacijske infrastrukture, zajedničkog sustava identifikacije i autentifikacije, jedinstvene točke interakcije s građanima i drugim korisnicima.

Temeljni pojmovi (I)

- *Autentični podatak* je podatak koji je izvoran i vjerodostojan, te je kao takav određen zakonom ili proizlazi iz svrhe uspostave javnog registra određene zakonom.
- *Državna informacijska infrastruktura (DII)* je sustav kojeg čine zajednička državna osnovica za sigurnu razmjenu podataka i alati za interoperabilnost kao što su Metaregistar, tehnički standardi, klasifikacije, javni registri, sustav e-Građani, te mreže državne informacijske infrastrukture HITRONet i CARNet.
- *Elektroničke usluge* su javne usluge koje tijela javnog sektora pružaju građanima i drugim korisnicima putem interneta.

Temeljni pojmovi (II)

- *Elektronički identitet* predstavlja jedinstveni skup identifikacijskih podataka o određenom subjektu (osobi, tijelu javnog sektora, računalnom sustavu) koji se vode u elektroničkom obliku i na osnovu kojih je moguće nedvojbeno utvrditi identitet subjekta kojem ti podaci pripadaju.
- *Interoperabilnost* predstavlja sposobnost različitih sustava da djeluju jedinstveno.
- *Javne službe* jesu: javne ustanove i druge pravne osobe kojima se sredstva za plaće osiguravaju u državnom proračunu, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje i javne ustanove kojima se sredstva za plaće osiguravaju iz sredstava Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje.

Temeljni pojmovi (III)

- *Javni registar* je službena evidencija koja se vodi u elektroničkom obliku, a sastoji se od strukturiranih, uređenih, međusobno povezanih i usklađenih podataka o subjektu upisa u registar i podataka koji su u svezi sa subjektom upisa u registar iz djelokruga tijela javnog sektora, a ustrojen je i vodi se na temelju zakona ili međunarodnog sporazuma i služi za prikupljanje i pohranu podataka u okviru obavljanja propisanih poslova tijela javnog sektora.
- *Temeljni registar* je javni registar u kojem se prikuplja i vodi **barem jedan autentični podatak**, a koji je kao temeljni određen odlukom Vlade Republike Hrvatske.
- *Metaregistar* je javni registar u kojemu se navode opisi-atributi registara koje vode tijela javnog sektora te način i uvjeti korištenja podataka.

Temeljni pojmovi (IV)

- *Središnji državni portal* je mjesto pristupa informacijama na internetu na kojem se objedinjuju na jednom mjestu i u lako dostupnim formatima informacije o javnim uslugama, kao i druge informacije i dokumenti u svezi s obavljanjem poslova tijela javnog sektora.
- *Sustav e-Gradani* je dio državnog informacijskog sustava, a čine ga središnji državni portal, nacionalni identifikacijski i autentifikacijski sustav i **sustav osobnog korisničkog pretinca**.
- *Voditelj javnog registra* je tijelo javnog sektora koje ima propisanu obvezu ustrojavanja i vođenja javnog registra.

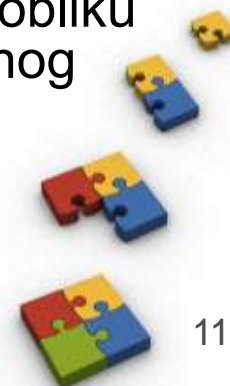
Vlasništvo nad javnim registrima

- Javni registri su imovina Republike Hrvatske.
- Gore navedeno je svakako istina, no onda kako odrediti i voditi vrijednost svakog pojedinog registra?

Sustav e-Građani

- Sustav e-Građani je dio državne informacijske infrastrukture kojeg čine sustav središnjeg državnog portala, nacionalni sustav za identifikaciju i autentifikaciju i sustav osobnog korisničkog pretinca.
- Tijela javnog sektora obvezna su koristiti sustav središnjeg državnog portala za prikaz informacija o javnim uslugama te informacija i dokumenata vezanih uz provođenje politika iz svog djelokruga.
- Tijela javnog sektora obvezna su za identificirani i autentificirani pristup elektroničkim javnim uslugama iz svog djelokruga koristiti nacionalni sustav za identifikaciju i autentifikaciju te elektroničke vjerodajnice koje prihvaća navedeni sustav, osim ako je drugačije utvrđeno međunarodnim sporazumom.
- Tijela javnog sektora obvezna su informacije u elektroničkom obliku dostaviti građanima i drugim korisnicima putem sustava osobnog korisničkog pretinca.

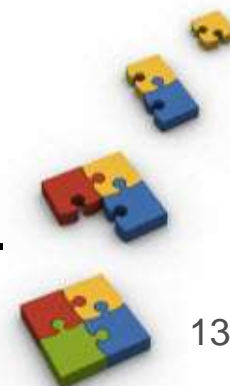
Temeljni registri

- Svrha temeljnih registara je, pored registracije podataka propisanih posebnim zakonima, putem državne informacijske infrastrukture osigurati dostupnost prikupljenih autentičnih podataka svim tijelima javnog sektora, koji su im potrebni za obavljanje poslova iz svog djelokruga.
- Autentičnost podataka proizlazi iz svrhe prikupljanja podataka.
- **Autentični podaci se prikupljaju samo jednom i zapisuju se u temeljni registar.**
- Vlada Republike Hrvatske donosi odluku o određivanju registra temeljnim registrom na prijedlog središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove e-Hrvatske.

Korištenje podataka iz temeljnih registara

- Tijela javnog sektora preuzimaju autentične podatke iz temeljnih registara u pravilu bez dodatnih provjera. Preuzimaju se autentični podaci utvrđeni aktom o ustrojavanju javnog registra i/ili podaci potrebni u okviru obavljanja zakonom propisanih poslova.
- Tijela javnog sektora u provedbi pojedinačnih postupaka dužna su pribaviti odnosno preuzeti podatke iz javnih registara po službenoj dužnosti, bez traženja istih podataka od stranaka, građana ili poslovnih subjekata u postupku.
- Tijela javnog sektora koja vode temeljne registre obvezna su bez traženja dodatnih dozvola dostaviti autentične podatke koje tijelo javnog sektora koristi.

Javni registri

- Službene evidencije tijela javnog sektora ustrojavaju se isključivo u obliku javnog registra.
- Javni registri se ustrojavaju na temelju zakona ili međunarodnog sporazuma, kojima se točno utvrđuju podaci koji će se evidentirati te koji podaci su autentični i tko je voditelj javnog registra.
- Tijela javnog sektora koja vode temeljne registre obvezna su bez odgode te bez traženja dodatnih dozvola dostaviti autentične podatke u javni registar drugog tijela javnog sektora, koji se odnose na podatke koje drugo tijelo evidentira.
- Nije dozvoljeno ustrojavanje javnih registara za prikupljanje podataka koji se već prikupljaju kao autentični podaci u temeljnim registrima, već se u tom slučaju podaci obvezno preuzimaju iz temeljnih registara.

Korištenje podataka iz javnih registara

- Tijela javnog sektora koja vode javne registre dostavit će bez traženja dodatnih dozvola podatke drugom tijelu javnog sektora koje te podatke koristi u okviru obavljanja propisanih poslova.

Udomljavanje javnih registara

- Javni registri se udomljavaju u podatkovnim centrima koji zadovoljavaju uvjete propisane posebnom uredbom.
- *Podatkovni centar* je pravna osoba koja raspolaže računalno-komunikacijskom i ostalom infrastrukturom te ljudskim resursima i kojoj se mogu povjeriti na pohranu podaci iz javnih registara odnosno koji služi za udomljavanje javnih registara.

Odgovornost voditelja javnog registra

- Voditelj javnog registra organizira ustrojavanje, održavanje i obradu podataka javnog registra. Voditelj javnog registra odgovoran je za zakonitost ustrojavanja, obrade i korištenja podataka javnog registra, te za točnost prikupljenih podataka u javnom registru.
- Prije ustrojavanja javnog registra, voditelj javnog registra dužan je ishoditi odobrenje od središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove e-Hrvatske o sukladnosti s uredbom, te popuniti podatke o javnom registru u Metaregistru.

Dostupnost podataka

- Podaci prikupljeni u javnim registrima dostupni su javnosti sukladno propisima temeljem kojih su ustrojeni i temeljem kojih se vode, propisima o zaštiti osobnih podataka, tajnosti podataka te propisima o pravu na pristup informacijama.

Metaregistar

- Za potrebe postizanja interoperabilnosti javnih registara ustrojava se Metaregistar.
- Metaregistar je javni registar koji čini dio državne informacijske infrastrukture, a sadrži podatke o svim javnim registrima.
- Metaregistar sadrži osnovne podatke o javnom registru, temelj ustrojavanja javnog registra, oznaku radi li se o temeljnom registru, naznaku vrste podataka koje prikuplja javni registar uz oznaku autentičnosti podataka, mogućnosti dostave podataka i primatelje kojima dostavlja podatke, pravni temelj dostave podataka, opis procesa prikupljanja podataka te pregled načina i uvjeta korištenja podataka.

- Za upravljanje državnom informacijskom infrastrukturom nadležno je središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove e-Hrvatske.

Djelokrug rada

- Središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove e-Hrvatskeu odnosu na upravljanje državnom informacijskom infrastrukturom u okviru svog djelokruga obavlja među ostalim sljedeće poslove:
 - **Koordinira projekte izgradnje državne informacijske infrastrukture i sustava koji se vežu na državnu informacijsku infrastrukturu putem javnog Registra ProDII;**
 - **Planira razvoj i daje prijedloge za unapređenje državne informacijske infrastrukture;**
 - **Izdaje odobrenje tijelima javnog sektora na zahtjeve o ustrojavanju, promjeni, ukidanju i načinu udomljavanja registra;**
 - **Nadzire provedbu i izvršenje preuzetih obveza temeljem ovog Zakona od strane relevantnih dionika te izdaje upute o rješavanju uočenih problema;**
 - **Posreduje u slučajevima mogućih sporova između dionika uključenih u državnu informacijsku infrastrukturu;**
 - **Utvrđuje mjere u slučajevima opasnosti od uzrokovanja štete po državnu informacijsku infrastrukturu;**
 - **Verificira usklađenosti pravnog temelja i zahtjeva za pristup podacima u javnim registrima te daje suglasnosti na istu.**

Da li nam sve ovo treba?

Zahvaljujem na pažnji!

goran.vojkovic@gmail.com

<http://www.vojkovic.info>

